

ئە دادگاى شەرىئەى كەنەداوہ

بۇ

دەستورى شەرىئەى عىراق

سەردار عبداللە ھەمە

سېتەمبەر 25\2005

ئەوہ دوو سال زىاترە ئىسلامى سىياسى ئە كەنەدالە ھەوئى داسە پاندنى دادگاى شەرىئەى ئىسلامى يە وەك ياسا بۇ ئەو خەئكانەى ئە وولاتانى بە ناو ئىسلامى يەوہ ھاتوون ئە ھەرىئى ئۆنتارىو (كە گەورەترىن ھەرىئى فېدرالى كەنەدايە) نىشتە جىن.

وہ دەيەويست ئىرە بىكاتە پىگەيەك و سەرەتايەك بۇ بە ياسايى كردنى دادگاى شەرىئە ئە سەرتاسەرى كەنەدا و وولاتانى رۇژاوا وە بىكەونە گىانى ئەو كەسانە يا ئەو ژئانەى ئە ژئىر چىنگى ئىسلامى سىياسى و ياساى ئىسلام و كوئتورى عەشايىرى ئە وولاتانى بە ئىسلام لىدراو ھەئھاتوون و پەنا يان بۇ ئەم وولاتانە ھىناوہ . كۆمۇنىزمى كرىكارى بۇ ئازاد كردنى چارەنووسى ئەو خەئكەو رى گرتن بەو كۆنە پەرسىتە دوو سالە كەمپىنىكى بە رىوہ بردووہ ئە ژئىر رابەرى ھوما نەرجومەند و جلىل بەرووزى (كادرانى حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارى ئىران) سەرەنجامى كىشمە كىشمە كە بە سەرکەوتنى كۆمۇنىزمى كرىكارى كۆتايى ھات . ئە پاش خۇ پىشاندانە گەورەكەى 9\8 كە ھوما بانگەوازى بۇ كردبوو بە بەشدارى حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارى چە پى عىراق و چەندىن لايەن و كەسايەتى چەپ و سىكۆلارىستى كەنەدايى وجىھانى تىبىدا سەرۆكى ھكۆمەتى ئۆنتارىو ئە 11\9\2005 بە رەسمى راي گەياند كە ئەك ياساى ئىسلام بەئكو ياساى ھىچ ئايىنىك بە رەسمى ناناسرى ئە دادگاى كەنەدادا. ئەمەبووہ مايەى خۇشچالى و ئاھەنگىرانى كۆمۇنىستەكان و سىكۆلارىستەكانى كەنەدا وە. تا ئىستا زىاتر ئە ھەزار برووسكەى پىرۇزبايى ئە وولاتانى وەك كەنەدا و ئەمەرىكا وئەوروپا و ھىندستان و يابان و ئىران و عىراقوہ . بە بۇنەى ئەم سەرکەوتنەوہوہ ئە لايەن خەئكانى كۆمۇنىست و سۆسىالىست وئازادىخوازوہ وەبە تايىبەت ژئان بە كەمپىن گەيشتووہ ھەر ئەم كاتەدا مەسئەيەك ئە عىراقدا ئە ئارادايە ئەويش دەستووہ كە ئىسلامى سىياسى دەيەوى ئەم رىگايەوہ ئەو كارە ئە نجام بدات كە ئىسلامى سىياسى ويستى ئە كەنەدا بىكا ئە مجارە بە ھىزى دەوئەتەوہ.

دەستور و چەواشە کاری دەنگدان

بەریارە ئە 15 ی ئۆکتۆبەر دا سووکایەتی یەکی تر بە خەئگی عیراق بکریته وه جاریکی تر بەینرینه وه پیش سەندوقی دەنگدان بۆ ئەووی دەنگ بەدن بۆ رەشنووسی دەستور که ئەم دەنگدانەش هەر وهک ئەوانە ی پیشوو تر ئەئقە یە که ئە زنجیره سیاسە تەکانی ناو ئەو سیناریۆ رەشە ی که ئەمەریکا و هاو پە یمانان ئە داگیر کردنی عیراقە وه دەستیان پی کردوو وه بارو دۆخیکیان پیک هیناوه که نا ئەمنی وتیرۆر و فەسادی ئیداری ودزی و راو و روت ئە لایەک و ئەبوونی خزمەت گوزاریەکانی ئاووکارەبا و دەرمان و ئەخۆشخانە بۆ هاوولاتیان ئە لایەکی تره وه رۆژ ئە دوا ی رۆژ خرا پتر دەبیّت , بۆیە دەکری ئەو رۆژە بکریته رۆژی نارهزایەتی دژی رەشنووسی دەستور و خەئک هەقیەتی هاوار کەن و بلین بەسە چەواشە کاری دەنگ بە چی بەدین ؟ بە دەستوریک که سەدان پیوهندی کردو ته ماف و نازادیەکانی ئیمە بە هوی ئە بەرچا و گرتنی داب و نهریت و نایینی رەسمی دەولەت که نایینی ئیسلامە دەستوریک که تییدا هاتووە نابی هیچ یاسایەک دابنری دژ بە داب و نهریتی گشتی بی هەر وهک سەددام ووتەنی که دەیووت نابی دژ بە گەل و نیشتمان بی هەر بۆیە عیراقی خەئتانی خوین کردبوو چونکه بە پیی دەستورەکی ئەو , ئەو خەئکە کوژراوه لایان داوه ئە بەرژەوهندی گەل و نیشتمان و خیانه تیان کردوو . هەر زۆر دوور نیە ئەم میژوو ئە داها تووی عیراقی ژیر سایە ی ئەم دەستورە بە شیوه یەکی تر دووبارە بیته وه . ئەو کاتە ئە ژیر ناوی لادان ئە داب و نهریتی گشتی و ئە ئیسلام هیرش بکریته سەر کریکاران , ژنان , لاوان , ئۆپوزسیون , پۆژنامە کان , کتیبخانە کان و . هتد بە کافر و سووکایەتی بە پیروزیەکانی ئیسلام و بەرەلاو بینامووسی مە حکوم دەکرین و سزاکەشیان یا دەبی سەنگسار یا ئیعدام بیّت وهک ئەووی ئە ئیرانی ژیر سایە ی ئیسلامدا ئە بینری , یا وهک ئەووی ژنەکان ئە لایەن کە سوکاریانە وه بکوژرین دەستیان سەوز ئەبی یاساش بۆی نییه بکوژان سزا بدات چونکه ئەو ژنانە لایان داوه ئە داب و نهریتی گشتی وهک چوارده سالی ژیر دەسەلاتی یەکیتی و پارتی ئە کوردستان .

کۆمۆنیزمی کریکاری ریگا چاره یه

بە چا و خشاندن بە رووداوهکانی عیراق و جیهان دا ئە م چەند دەیه ی داویدا ئەو راستی یە دووپات بوو ته وه هیچ بائیکی بورژوازی درێژە پیدەری ئاما نجهکانی شۆرشی گەورە ی فەرەنسا نین که جیایی دین ئە دەولەت و دین وهک کاری شەخسی بیّت یا هاوولاتیان مافی یەکسانی یان هەبی یا نازادی بی مەرج هەبی بۆ بیر و را و ئە حزابی سیاسی و ریکخراو بوون و مانگرتن و خۆپیشانندان و ژنان مافی یەکسانی هەمە لایەنەیان هەبی و سزای ئیعدام هەنگیری ئە سەر تاوانباران و مافی چاره نووس بۆ خەئکی ستم لیکراو . . . هتد ئە مرۆدا کام جوړی بۆرجوازی هەیه خوازیاری ئەم مافانە بیّت , ئە راستییە وه بگره تا لیبرالی تا دیموکراتی و تا ریفورمیستی تا چە پەکە ی .

شۆرشى بۇرژوازى فەرهەنسا ئەم نامانجە سىكۆلارىستانەى ھەبوو بەلام بۇرژوازى ئەمروپىشتى لى ى كىردووہ . چاوبكەن لە بۇش و بلبەرو تالەبانى و بارزانى و علاوى و حىزبى شوعى (ئەمانە ئىدىيەى سىكۆلارى بوون و دىموكراتى دەكەن) كە چ حكومەتتىكى يان بۇ عىراق دەوى دىنى رەسمى ھەبى كە ئىسلامە , ئازادى بە مەرجى دەرنە چوون لە داب و نەرىتى گىشتى , مافى ھاوولالتى نابى يەكسان بى ئەبى لە سەر بنەماى كەم و زۆرى مەزھەب و مېللەت و تائىفە بى .

سزای ئىعدام ھەبى , ژنان نابى يەكسان بن لە گەل پىياوان چونكە دىنى رەسمى ئىسلامە و ژن ناقص العقلمە , خەلكى ستەم لىكراوى كورد مافى سەربە خۇبىيان نىبە , زۆرشتى تر . بۇرژوازى ئەم سەردەمە دابراوہ لە بەرژوھەندى ئىنسان سەرسەختانە دژايەتى ئىنسانىيەت دەكە , بۇيە ھەر جۆرە خۇشباوہرپەك بە و حكومەت و ئەجزابە بۇرجوازيانە بە سىكۆلارى بوونىيان دواختنى ئىنسانە لە گەيشتتن بە مافەكانى خوى بە داخەوہ ئەمروپى باى ئۇپۇرتونىستى (انتھازى) حىزبەكەى رېبوار احمد (حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارى عىراق) لە رىگى كۆنگرەى ئازادى عىراقەوہ ئەم كارە دەكە گوايە ھەندى باى بۇرجوازى سىكۆلارىست دەكرى اتفائىيان لە گەل كىرى .

سەركەوتنى سىكۆلارىزم لە كەنەدا نىشانى دا كە كۆمۇنىزمى كرىكارى ھەنگرى سىكۆلارىزم و مافەكانى ئىنسان و سۇسىيالىستەكانن دەتوانن ئەم سەردەمەدا دەسكەوت بۇ ئىنسان بە دەست بىنن . بەبى خەبات بۇ سۇسىيالىسىم مەحائە بە دەست ھىنانى كۆمەنگاى سىكۆلارىش .

كۆمۇنىزمى كرىكارى لە عىراقدا سەرهراى ئەوہى كە ئەم سەركەوتنە بە دەستكەوتىكى مېژووى خوى دەزانى ئەمروپى ئالاي خەباتىكى ھەنگردووہ كە ھوما نەرجومەند و حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارى ئىران وسەدان ھەزار كرىكار و كۆمۇنىست و سىكۆلارىستى جىھانى لە پىشتەوہىبە بۇ كۆتايى ھىنان بە داگىركارى ئەمەرىكى و بەرىتانى و چەك كىردنى لايەنە تىرۇرىستە ئىسلامى و ناسىئونالىستى يە عەرەبى يەكان و ھەئوہشانەنەوہى كارىكاتورى رەشنووسى دەستوورى پىشت بەستوو بە شەرىعەى ئىسلام وە رزگار كىردنى خەلكى عىراق ئەم سىنارىيو و چارەنووسە رەشە . جارىكى تر خۇپىشانەدانى سەدان ھەزار كەسى لە 2005\9\23 لە شارەكانى واشنتون (كە جۇرچ بۇش يان ھىنايە قسە) و لەندەن و رۇما و شارەكانى تىرى ئەمەرىكا و كەنەدا و ئەوروپا و ئۇستراىيا و يابان كە خوازىارى كۆتايى ھىنان بوون بە داگىر كىردنى عىراق لە لايەن ئەمەرىكا و بەرىتانىا و ھاوپەيمانەكانى ترەوہ بەنگەى ھاتنە مەيدانى چەپ و سىكۆلارىزمە بەنگەى قسەكانى منە بەلام ئەگەر كۆمۇنىزمى كرىكارى رابەرايەتى ئەم بزووتنەوہىبە بىكات دىنيام نەك بە سەركەوتنى خوى دەگەيەنى بەلكو دونىا يەكى باشتر بەدى دەھىنى چونكە سەركەوتنى ئىنسانىيەت بە كۆمۇنىزمى كرىكارىيەوہ بەندە خۇشبەختانە ئەم رەوتە لە گەشە كىردنەدە چ لە ئاستى گىشتىدا چ لە ئاستى عىراقدا ھەر لىرەوہ ئەللىمەوہ جارىكى تر بە ئەم رەوتە بە ھىز تىركەين با لە دەورى حىزبى كۆمۇنىستى كرىكارى چەپى عىراق كۆ بىنەوہ بەرە و تىكشەنى دەست وورى شەرىعەو كۆتايى ھىنان بە بارودۇخى ناھەموارى ئەمروپى عىراق ھەنگاو ھەنگرىن